

τικά, ἔχει θυσιαστεί γιὰ χάρη τοῦ σχολαστικισμοῦ».

Δὲ μᾶς πολυνοιάζει τί γράφει ὁ Ἄγγλος συγγραφέας γιὰ τοὺς ἱστοριογράφους μας καὶ τὸν τύπο τὸν ἑλληνικό, ἢ φράση ὅμως αὐτή, καθὼς καὶ κάποια τοῦ ἄλλου ἢ ἄλλο κεφάλαιο ὅπου λέει : «τὸ ἕρποντο ὄνομα **Παντοπωλεῖον** ποῦ εἶναι μὲ γράμματα μεγάλα γραμμένο ἀπάνω ἀπ' τὴν φάτση τῶ μαγαζιῶν, τὰ ψιφιοῦν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ κατὰ τὰ φαινόμενα καὶ ὁ ἴδιος ὁ **μπακάλης** ἢ τούρκικη λέξη καθιερώθηκε ἀπὸ τὴν πολύχρονη χρῆση» — αὐτὰ μᾶς κάνουνε νὰ υποθέσουμε πὼς τὰ ἐγγλέζικα μάτια τοῦ δὲν εἶδανε στραβὰ τὸ γλωσσικό μας ζήτημα. Αὐτὸ ἄλλωστε θέλει νὰ πῆ καὶ ἡ «Ἔστια» γράφοντας πὼς «ὁ μεταξὺ τῶν ὁπαδῶν τῆς καθαρεύουσας καὶ τῶν «μαλλιαρῶν» ἀγὼν ἐκτίθεται εἰς δύο σελίδας» τοῦ βιβλίου, δίχως καὶ νὰ μᾶς τίς μεταφράση. Νὰ τί λένε αὐτὲς οἱ δύο σελίδες :

«Φοβᾶται κανεὶς νὰ γγίξῃ στὴ μεγάλη γλωσσική λογομαχία ποῦ χωρίζει τοὺς Ἕλληνας λογογράφους σὲ δύο στρατόπεδα, τοὺς δικηγόρους τῆς **Καθαρεύουσας**, καὶ τοὺς δημοτικιστάδες, ποῦ εἶναι γνωστοὶ μὲ τὴν ὀνομασία «**Μαλλιारी**». Τούτοι ἐδῶ υποστηρίζουνε πὼς αὐτὴ ποῦ ὀνοματίζεται «**διερθρωμένη**» γλῶσσα εἶναι ἡπλοῦστατα φτιαστὴ χορτοζούμι, ἀσυνάρτητο ἀνακάτωμα, ποῦ δὲν ἔχει νὰ κάνη μ' αὐτὸ τίποτα τὸ ἀρχαῖο πνεῦμα, παρὰ ὁ ἀνατολίτικος σχολαστικισμός. Αὐτοὶ ποῦ τὸ μεταχειρίζονται, θαρροῦνε πὼς ξαναγυρίζουνε πίσω στὸν Ἑσπεριώτα, κάνοντας ὅμως αὐτὸ δεῖχνουνε πὼς ἀκόμα δὲ γλυτώσανε ἀπ' τὴν ἐπιρροή τοῦ Τούρκου. Τῶν ἀρχαίων ἀληθινὴ μίμηση θὰ εἶτανε νὰ κάνουνε σύχρονά τοὺς πράματα, ὅπως ἐκεῖνοι κάμανε. Τὰ δημοτικὰ ἑλληνικὰ εἶναι προχώρημα τῆς γλώσσας ἀπάνω στοὺς ἴδιους δρόμους ποῦ ἀκολούθησαν ἀπὸ τὰ Λατινικὰ οἱ Ρωμανικὲς γλώσσες. Νὰ τὸ σταματήσης, τὸ ἴδιο σὰ ν' ἀλλάξῃς ἓνα ζωντανὸ πρᾶμα γιὰ νὰ πάρῃς ἓνα νεκρὸ. Ὁ κ. Πάλλης, γνῶστης μεγάλος τῆς κλασσικῆς σοφίας, καὶ ὁ κ. Ψυχᾶρης, ἐπίσης τρανὸς σοφὸς καὶ *littérateur*, εἶναι οἱ πρωτοστάτες τῶ δημοτικιστῶν. Ὁ πρῶτος βεβαιώνει πὼς ἂν ἓνας Ἰταλὸς γράψῃ ἄρθρο μὲ τὰ μεσαιωνικὰ Λατινικὰ ἢ πῆ «**Date mihi panem**», δὲ θάτανε λιγώτερο παράλογος παρὰ ὁ Ἕλληνας ποῦ μεταχειρίζεται τὴν καθαρεύουσα. Ὁ δεύτερος φέρνει παράδειγμα τοὺς δημοτικιστάδες Σολωμὸ καὶ Βαλαωρίτη, ἀποδείχνει πὼς οἱ φιλολογικοὶ θησαυροὶ τῆς σημερινῆς Ἑλλάδας βρίσκονται μονάχα στὴ δημοτικὴ γλῶσσα, καὶ δεῖχνει τὴν στέρωση τῶν καθαρολόγων. Αὐτοὶ ὅμως ἔχουνε γερὸ συνήγορό τοὺς τὸν καθηγητὴ Χατζιδάκη. Τὴ μάχη μοναχοὶ τοὺς

οἱ Ἕλληνες πρέπει νὰ τὴν τελειώσουν. Ὅ,τι ὅμως τέλος καὶ ἂν πάρῃ ὁ ἀγὼνας, βέβαιον εἶναι πὼς σήμερα ἢ γλῶσσα ποῦ μιλιέται καὶ ἢ γλῶσσα ποῦ γράφεται σημαντικὰ διαφέρουνε στὶς λέξεις, ἂν ὄχι στὴ σύνταξη.

«Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ νομίσῃ πὼς ἡ δημοτικὴ γλῶσσα δὲν εἶναι ἑλληνικὴ. Ὁ χωριάτης, ἅμα σὲ προσκαλέσῃ νὰ καθήσῃ, κάθιζε, θὰ σοῦ πῆ ὅπως ὁ Σωκράτης στὸ Στρεψιάδῃ στὶς «**Νεφέλες**» τοῦ Ἀριστοφάνη. Καί, ὅπως ὁ Σωκράτης, θὰ πῆ καὶ αὐτὸς τὰ σύννεφα **νεφέλαι**. Στὰ λυστάσια, πλάι στὸν Κηφισό, ὅπου «τὸ ἀττικὸ ποῦλι λιγυρόφωνα τραγουδεῖ τὸ **καλοκαίρι**», ἀκόμα καὶ σήμερα τὸ ἀηδόνι **ἀηδὼν** εἶναι γιὰ τὸ σκαφτιά.

«Ὁ περιηγητὴς Δούγλας εἶπε γιὰ τὴν Ἀθήνα τοῦ 1810, πὼς οἱ Ἕλληνες τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς λιγώτερον θὰ βρίσκανε δυσκολία γιὰ νὰ νοιώσουνε τοὺς σημερινούς, παρὰ οἱ σύγχρονοι τοῦ William of Malmesbury (1095 - 1043) καὶ τοῦ Froissart (1337—1410), γιὰ νὰ καταλάβουνε τὰ Ἑγγλέζικα καὶ τὰ Φραντσέζικα τῶν ἀπογόνων τοὺς».

ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ. — Δὲ σύχασε τὸ ζήτημα στὴν Πόλη. Ὁ «**Ταχυδρόμος**» (9 τοῦ Ὀκτ.) «**διαβεβαιώνει** ὅτι ὁ Πατριάρχης ἐδήλωσεν ὠρισμένως ὅτι, ὄχι μόνον γεγονότων συγκεκριμένων ὑπαρχόντων, **ἀλλὰ καὶ ἂν δὲν ἐπρόκειτο ἢ περὶ ἀπλῆς ὑπονομίας, περὶ σικιᾶς ἢ ὑπονομίας, τὰ σύντονα μέτρα θὰ ἦσαν ἀπαραίτητα**. Εἶναι ἡ φοβερωτέρα ἀντινομία νὰ υποσκάπηται ἢ ἐθνικὴ παιδεύσις ὑπὸ ἐφόρων, ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐντεταλμένων τὴν ἐπαγρύπνησιν ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος καὶ τοῦ ἀνεπιλήπτου αὐτῆς.» - Κ' ἐξακολουθεῖ ὁ «**Ταχυδρόμος**» τοὺς φιλιππικούς του γιὰ τοὺς «**μαλλιαρίζοντας ἐφόρους τῶν ἐκπαιδευτηρίων Πέραν**» καὶ τοὺς «**ἐν μαλλιαρισμῷ ἀδελφοὺς αὐτῶν**» δασκάλους. Καὶ στὸ τέλος ἀποφασίζει : «**Ἐνώπιον τοιοῦτου ζητήματος ἐπιβάλλεται ἀπολύτως καὶ ἐπείγοντως ἢ σύγκλησις ἐκτάκτου ἐν Πέραν κοινοτικῆς συνελεύσεως, ἥτις νὰ ζητήσῃ λόγον παρὰ τῶν ποδοπατούντων τὴν ἐντολὴν αὐτῆς καὶ νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα ῥιζικὰ μέτρα.**»

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Νόμου ΓΧΜΒ' τοῦ 1910 ἡ ἐβδομαδιαία κατάστασις διαθεσίμου χρυσοῦ καὶ συναλλάγματος εἶνε :

Χρυσὸς	φρ. 1.674.715
Συναλλάγμα	» 12.534.285
Σύνολον	φρ. 14.209.000

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ὀκτωβρίου 1910.